

Dostępność komunikacyjno -informacyjna

Doświadczenia w zakresie
dostępności głuchych
mieszkańców województwa
opolskiego

Iwona Błaszczyk

**Polski Związek Głuchych
Oddział Opolski**

„Nie bądźcie obojętni,
kiedy jakakolwiek mniejszość jest
dyskryminowana, ponieważ istotą
demokracji jest to, że większość rządzi,
ale demokracja na tym polega,
że prawa mniejszości muszą być chronione
jednocześnie.”

Marian Turski

Zasada równości z innymi osobami

- ❖ „Równość” występuje 14 razy w Konstytucji
- ❖ „Zasada równości z innymi osobami” – 34 razy w Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych
- ❖ Czy „równo” oznacza „tak samo”
Przykład wniosku:
Forma może być **różna** (pisemna, ustna, migana itp.)
Chodzi o przekazanie **tej samej** informacji
- ❖ Czy czekanie 3 dni na komunikację spełnia zasadę równości z innymi osobami?

Polski język migowy (PJM)

Polski język migowy (PJM) – język migowy, którym posługują się Głusi Polacy. Jest pełnoprawnym językiem, posiada wszystkie cechy języka: zbiór znaków, zasady gramatyczne porządkujące ich użycie, społeczność używająca znaków zgodnie z zasadami gramatycznymi.

Charakteryzuje się gramatyką wizualno-przestrzenną: zamiganie jakiegoś znaku w konkretnym miejscu nadaje mu dodatkowe znaczenie (wykorzystywane np. do określenia czasu)

Polski język migowy (PJM) cd.

- ❖ **Polski język migowy (PJM)** jest dla społeczności osób Głuchych językiem pierwszym, macierzystym.
- ❖ Od 1 kwietnia 2012 roku na mocy „Ustawy o języku migowym” osoby głuche w Polsce mogą deklarować Polski Język Migowy jako wybraną przez siebie formę komunikowania się.
- ❖ Język polski jest **językiem obcym**.
- ❖ Uszkodzenie słuchu w stopniu znacznym 70–90 dB lub głębokim powyżej 90 dB, prowadzi do trudności w opanowaniu języka polskiego, co z kolei jest powodem, że osoby głuche nim nie władają. W takiej sytuacji nie rozumieją również jego wersji pisemnej.

Spółeczność osób Głuchych w Polsce

- ❖ Wg szacunków około 50 tys. osób w Polsce komunikuje się w PJM.
- ❖ Rozproszenie społeczności osób Głuchych.
- ❖ Brak dobrej znajomości języka polskiego.
- ❖ Słaby poziom kształcenia.
- ❖ Trudności w zdobywaniu wykształcenia wyższego.
- ❖ Obcokrajowcy we własnym państwie.

Dostępność komunikacyjno-informacyjna

- ❖ Dostępność instytucji to nie tylko dostępność architektoniczna.
- ❖ Wskazana w Ustawie dostępność informacyjno-komunikacyjna dotyczy tych wszystkich, którzy do budynku się dostali, ale brakuje im dostępu do informacji w środku. Co z tego, że klient głuchy dostanie się do urzędu, szkoły, szpitala, jeśli nie będzie mógł się porozumieć z pracownikiem urzędu, nauczycielem, lekarzem, pielęgniarką?

Taka sytuacja będzie niekomfortowa zarówno dla klienta,
jak i dla **pracowników**.

O potrzeby pytaj zainteresowanych 😊

- ❖ Najlepszym źródłem wiedzy na temat osób ze szczególnymi potrzebami i wskazanych dla nich dostępnych rozwiązań będzie współpraca z organizacjami pozarządowymi zrzeszającymi osoby z niepełnosprawnością.
- ❖ **Polski Związek Głuchych Oddział Opolski** – jedyna organizacja na terenie województwa opolskiego działająca na rzecz osób niesłyszących.
- ❖ Znamy specyfikę środowiska, potrzeby i rozwiązania 😊
w miganiu jesteśmy fantastyczni a potrzeby środowiska opolskiego są odmienne od wielkomiejskich.

Dostępność dla głuchych – uprzejmie prosimy

- ❖ możliwość komunikacji **w formie wskazanej przez osobę** ze szczególnymi potrzebami – np. język migowy, e-mail, SMS albo pisząc na kartce,
- ❖ telefon komórkowy z dostępem do Internetu, możliwość kontaktu przez komunikatory np. WhatsApp,
- ❖ możliwość wysłania wniosku w PJM i otrzymania odpowiedzi w PJM
- ❖ tłumacza PJM – dostępnego na życzenie osoby głuchej, bezpłatnie i bez konieczności wcześniejszego umawiania się,
- ❖ film w PJM na stronie internetowej informujący o pracy urzędu i dostępności tłumacza.

Dostępność dla głuchych – uпрzejmie prosimy – ONLINE

- ❖ Co z tym mailem? Dlaczego nie zawsze spełnia wymogi dostępności?
- ❖ **Tłumacz ONLINE** – prawda i mity:
 - komercyjne firmy podpisujące setki umów w całej Polsce – jakość?
 - wprowadzanie w błąd instytucji: informacja, że jest to najlepsza forma,
 - brak konsultacji z osobami Głuchymi z terenu odległego od siedziby firmy obsługującej ONLINE,
 - brak kontynuacji sprawy na miejscu, pozostawienie osoby Głuchej bez wsparcia,
 - szczególnie dramatyczna sytuacja w opolskich szpitalach.

Przykłady dobrych praktyk

✓ **Opolska kultura:**

Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu,

Biblioteka Wojewódzka,

Muzeum Wsi Opolskiej – Festiwal Kultura bez Barrier

Muzeum Śląska Opolskiego

✓ **UM Opola:**

działania przy Prezydencie miasta Opola,

Centrum Dialogu Obywatelskiego,

MOPR Opole

✓ **Służba zdrowia:**

przychodnia Medicus,

Szpital Wojewódzki ul. Katowicka,

Dostępność Plus – działania PZG Oddziału Opolskiego

- ❖ Udział w projekcie „**Strażnicy dostępności**” prowadzenie monitoringu w zakresie tworzenia i stosowania przepisów prawa regulującego obowiązki związane ze stosowaniem zasad dostępności
- ❖ **Przygotowywanie dostępnych multimediiów** dla instytucji publicznych:
 - filmy w języku migowym spełniające warunki dostępności
 - przygotowywanie napisów do w/w materiałów filmowych.
- ❖ **Wspieranie osób Głuchych** w pisaniu i składaniu wniosków (zgodnie z zapisem ustawy: „...na wniosek osoby...”)

Dostępność Plus – działania PZG Oddziału Opolskiego cd.

- ❖ Kursy PJM– poziom A1, A2, B1: prowadzone w siedzibie stowarzyszenia PZG O/Opolskiego – współpraca z OROT.
- ❖ W instytucjach, np.:
Wojewódzka Biblioteka Publiczna,
Przychodnia Centrum Opole,
Gmina Murów.
- ❖ Działania edukacyjne: spotkania, rozmowy z przedstawicielami urzędów, szpitali i in. instytucji publicznych.
- ❖ Zajęcia edukacyjne w przedszkolach i szkołach.

„Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych.”

KONSTYTUCJA

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ: Rozdział II

WOLNOŚCI, PRAWA I OBOWIĄZKI CZŁOWIEKA I OBYWATELA

ZASADY OGÓLNE

Art. 30.

- ❖ Możliwe tylko w sytuacji dostępności do języka, informacji i komunikacji
- ❖ Osoba decyduje o formie komunikacji (narzucanie jest formą dyskryminacji)
- ❖ Osoby niesłyszące mają w sobie ogromny, niewykorzystany potencjał intelektualny i społeczny. W warunkach dostępności komunikacyjno – informacyjnej zaskakują społeczność słyszących swoim świeżym spojrzeniem na sprawy, ciekawością, odwagą w stawianiu pytań i szukaniu nowych rozwiązań.

Zapraszamy do współpracy 😊

DANE KONTAKTOWE:

Polski Związek Głuchych Oddział Opolski

45-068 Opole

ul. 1 Maja 21

tel./fax. : 77 454 35 87

tel. kom. 794 148 687

e-mail: biuro@pzg.opole.pl

www.pzgopole.pl

Facebook: PZG Opole

**Polski Związek Głuchych
Oddział Opolski**